

EDVARD JOENSEN

Kirkjan í Sandavági er vígd 29. apríl 1917. Gamla kirkjan, sum stóð á somu grund, varð tikin niður um ólav-søkutið 1916, so tað gekk skjótt at seta ta nýggju upp-
aftur.

Vit sita inni í snotuligu Sandavágs Kirkju. Í deknastólinum situr kirkjuráðsformaðurin og deknurin, Heini F. Petersen og greiðir frá.

Tað var A.C.Evensen, settur próstur, sum vígdí kirkjuna, tí prósturin, Friðrikur Petersen, fekk ikki verið við vegna sjúku.

Og eftir at Christian Petersen, sum var fyribils-præstur í Vágum tá, hevði hildið sína fyrstu prædiku í Sandavágs kirkju, kunn-gjordi hann, sama dag, sum kirkjan varð vígd, av prædikastólinum, at Friðrikur Petersen, próstur, var deyður.

Seks kirkjur

Vit vita frá skrivligum keldum, at tað hava verið seks kirkjur í Sandavági, greiðir Heini F. Petersen frá.

Men í Sandavágs søgu sigur Ludvík Petersen, at tað er einki at ivast í, at kirkjur ella bønhus hava verið her eisini í katólskari tíð.

Tær skrivligu keldurnar, vit hava, eru úr roknskapar-bókunum, sum í Vágum ganga aftur til 1690, sigur Heini F. Petersen.

Sambært hesum somu keldum, hava tvær kirkjur staðið úti í gamla kirkju-garði.

Í 1741 verða kirkjan og kirkjugarðurin flutt norður í Oyrarnar.

Hetta komst helst av, heldur Heini F. Petersen, at har úti, sum tann gamla kirkjan stóð, var sjógvurin farin at taka bakkan undan.

Nú sæst eingin farvegur til tann kirkjugarðin. Men Heini F. Petersen sigur, at einaferð, garður varð laðaður har úti, komu manna-bein undan.

Stutt hava kirkjurnar staðið úti.

Fyrsta kirkjan, sum bygd varð í Oyrunum, varð, sum sagt, bygd í 1741. Síðan kom ein aftur longu í 1805.

Sandavágs kirkja innan

(Mynd: Edvard Joensen)

Kirkjur í Sandavági

Vit vita um seks kirkjur, sum hava verið í Sandavági. Men ivaleyst er, at her eisini hevur verið kirkja í katólskari tíð, tó at einki tilfar finst um tað

Tann triðja í 1863, og so hendan, sum nú er, í 1917.

Eitt listaverk

Tað var Magnus Jakobsen á Kamarinum í Havn, sum

teknadi kirkjuna og eisini stóð fyri byggingini.

Bæði miðvingar og sandavágsmenn smíðaðu saman við honum.

Sandavágs Kirkja er serlig á mangan hátt. Hon líkist ikki øðrum, føroyskum kirkjum. Minnir meira um útlendsku kirkjurnar, vit kenna, við nógvum vinklum og kapellum. Okkurt kundi bent á, at byggimeistarin var ávirkaður og hevði fingið íblástur av teimum stóru útlendsku kirkjunum.

Eisini er kirkjan sera ljós við nógvum vindeygum. Og prýdd við útskurdum og málaðum prýðum alla staðni.

Heini F. Petersen sigur, at ymisk av prýðunum ivaleyst eru ávirkað av donskum háskúla, har Magnus á Kamarinum hevði gingið.

Málningalistin

Myndirnar á kórvegginum hevur Christin í Geil málað, sigur Heini F. Petersen. Tær avmynda Jesu líðing á veg út á golgata.

Blómurnar millum mynd-

imar hevur Mikkjal á Ryggi málað.

Og hann hevur, heldur Heini F. Petersen, eisini málað liljurnar á prædikastólinum og doypifuntinum.

Á kórvegginum oman fyri myndirnar eru tvær liljur, sum Magnus á Kamarinum og Aksel Haraldsen úr Sandavági hava skorið úr træ.

Altartalvan

Munnlig traditióin er, greiðir Heini F. Petersen frá, at altartalvuna í Sandavágs Kirkju hevur Lucia Ingemann, kona danska skaldið Bernhard Severin Ingemann, málað.

Hon var listamáleri og málaði fleiri altartalvar til danskar kirkjur.

Men tað er Tumas í Bartsstovu úr Sandavági, sum hevur givið altartalvuna.

Henda altartalvan kom í gomlu kirkjuna í Sandavági í 1891, og varð so flutt í ta nýggju, tá hon varð vígd.

Hesin Tumas í Bartsstovu var sakførari í Køben-

havn, har hann búði alla sína tíð.

Tað er tó einki merki á altartalvuni, sum prógvar, at Lucia Ingemann veruliga hevur málað hana.

Í 1997 var altartalvan hjá konservatori í Danmark og varð reinsað og ferniserað, tí hon var vorðin nakað merkt av tíðarinnar tonn.

Hesin konservatorin kannaði tá talvuna, men fann einki, sum gav ábending um, hvør kundi hava málað.

Klokkur

Eitt tað elsta tingið, sum er í Sandavágs kirkju, er ein klokka, sum Jóhan Hendrik Weyhe, lögmaður, lat kirkjunum í 1693.

Hon hevur sostatt hingið í øllum teimum seks kirkjunum, vit vita um í Sandavági, sigur Heini F. Petersen.

Ikki fyrr enn í 1931 kom nýggj klokka til Sandavágs. Tá klovaði tann gamla og kundi ikki gerast aftur. Men tá hevði hon ringt í Sandavági í heili 238 ár.

Adrenn Løgmannsklokkuna var ein gomul skipsklokka, sum var so veik, at lögmaður hoyrði hana ikki niðan á Steig.

Tað bar ikki til, so lögmaður gjordi ikki vandari enn at geva kirkjunum eina nýggja klokku.

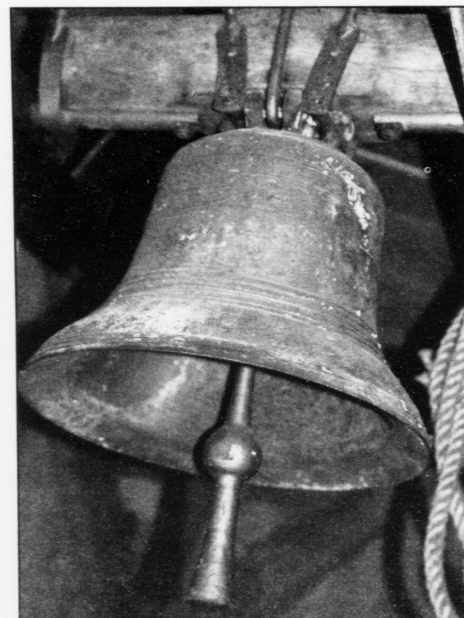
Í torninum í Sandavágs Kirkju hanga í dag triggjar klokkur.

Núverandi klokkar. Løgmannsklokkar. Og ein minni klokka, sum eisini hevur verið brúkt á Slettanesi.

Har varð hon fyrst brúkt at ringja inn í skúla við.

Seinni vórðu bæði altar og altartalva gjord í skúlanum, og hann varð so eisini brúktur til kirkju. Tá varð klokkar eisini kirkjuklokka.

Tá bygdin varð avtoftað, kom klokkar, kom klokkar aftur til Sandavágs, har hon hevði verið fyrr.

Løgmannsklokkar

(Mynd: Edvard Joensen)

Heini F. Petersen, kirkjuráðsformaður og deknur
(Mynd: Edvard Joensen)